

احمد بخارایی، جامعه‌شناس در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»:

مردم چاره‌ای جز مطالبه‌گری ندارند

سعیده علیپور

پنج ماه از ماجرای تلخ مهسا امینی می‌گذرد. دختر جوان سقزی که در بازداشت گشت‌ارشاد جان باخت. مرگی که بهانه آغاز اعتراضاتی شد که به عقیده صاحب‌نظران، برخاسته از سال‌ها بی‌توجهی و عدم پاسخگویی به مطالبات قشر پرشماری از جامعه بود.

در هفته‌های اخیر و پس از چند ماه کش‌وقوس و برخورد بی‌مسعرت‌ان و حاکمیت‌وردر حالی که انتظار می‌رفت، آتش اعتراض‌فروکش‌کننده‌فواو‌ن‌دهای مختلف در حرکاتی هماهنگ، نه تنها سخت‌گیری در حوزه حجاب - که یکی از مشخص‌ترین دلایل اعتراضات اخیر بود - ارشدیت‌را قبل در دستور کار خود قرار دادند، که ساز وضع قوانین جدید برای برخورد های فلج‌کننده‌تر از گذشته با افرادی بی‌حجاب و بدحجاب را کوک کردند. رفتاری که نه تنها رنگی از اجابت خواست و مطالبات بخشی از جامعه در آن دیده نمی‌شود که احتمالاً آتش در نستان هم هست!

هر چند مدافعان وضع ایسن قوانین و برخورد های سخت‌گیرانه، سعی دارند تا این مطالبه و اعتراضات، ساخته و پرداخته عوامل و رسانه‌های خارجی بداند و اساساً شهروندان داخلی معترض را به رسمیت نشناختند. با مضمینی فریب‌خورد و آل‌ت‌دست بیگانگان بمانند؛ منتقدان و صاحب‌نظران فراوانی هم این رویه را تقابل هر چه بیشتر حاکمیت با مطالبات عمومی ارزیابی کرده آن را زخم دوباره و چند باره بر پیکر ناسور جامعه در آستانه فروپاشی ایران و «کبریت بر هیزم نیم‌سوز» می‌دانند.

در این باره با دکتر احمد بخارایی، جامعه‌شناس و مدیر گروه جامعه‌شناسی سیاسی در انجمن جامعه‌شناسی ایران گفت‌وگویی انجام داده‌ایم. او با اشاره به آثار و تبعات زیان‌بار تقابل حاکمیت با مردم معترض و مطالبه‌گر، بر این نکته تأکید دارد که در حال حاضر جامعه چاره‌ای و راهی جز مطالبه‌گری ندارد و در صورت عدم بازنگری رویه موجود از سوی حاکمیت،

همه کسانی که معیشتشان دچار مشکل است، خودکشی نمی‌کنند، معتاد نمی‌شوند یا از کشور نمی‌روند. گروهی هم دست به مطالبه‌گری می‌زنند و مطالبه‌گری‌ها تداوم پیدا خواهد کرد

اعتراضات ادامه خواهد داشت و می‌تواند منجر به شورش شود.

آنچه در ماه‌های اخیر در ایران رخ داد، به نظر رونمایی از شکافی بسیار عمیق‌تر از گذشته بین مردم و حاکمیت است. تفسیر شما از این وضعیت چیست؟

در حالی که انتظار می‌رود نظام حکمرانی متکفل امر مردم باشد و گوش شنوا و چشم بینایی در مقابل خواست آنها داشته باشد؛ در چند ماه گذشته همچون نیروی متخاصم با معترضان برخورد شده و به مردم معترض و مطالبه‌گر که تاکنون انواع فشارهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی را تحمل کرده‌اند؛ بر چسب اغتشاش‌گر زده‌است. این وضعیت ناشی از نگاه نظام حکمرانی به مردم است. متأسفانه شاهد تثبیت این نگاه هستیم و این موضوع اسفبار است، چرا که نتایج خشن‌ت‌بارتری به دنبال خواهد داشت.

به نظر می‌رسد این روند، آسیب جدی به استحكام جامعه وارد خواهد آورد. شما در گفت‌وگوهای مختلف بارها از موضوع «فروپاشی اجتماعی» سخن گفته‌اید. این ترکیب چه مفهومی در جامعه ایران دارد و باید منتظر چه آسیب‌های جدی دیگری باشیم؟

زمانی که یک جوان ناامید می‌شود؛ به امید رهایی از این استیصال، رفتارهای مختلفی از خود بروز می‌دهد؛ به اعتیاد روی می‌آورد، اقدام به خودکشی می‌کند، دچار افسردگی می‌شود یا حتی وقتی تحت فشار زیادی است به خروج از کشور به هر قیمتی تن می‌دهد. اسم این شیوه خروج از کشور دیگر مهاجرت نیست، بلکه فرار است. رفتارهایی که در سالیان اخیر به کرات شاهدش بوده‌ایم و روندی تصاعدی داشته است. اما شیوه دیگری از بروز رویکرد خروج از این وضعیت استیصال هم دیده می‌شود. افرادی که خیابان می‌آیند و سینه‌شان را در مقابل گلوله قرار می‌دهند.

همه اینها به یک جامعه که باید در آن استحکام برقرار باشد و شهروندان با هم تعامل و امید به آینده داشته باشند، ضربات جبران‌ناپذیری وارد می‌کند. متأسفانه آنچه امروز رخ می‌دهد؛ آینده جامعه را به شدت متاثر می‌کند و به فروپاشی اجتماعی منجر می‌شود. آسیبی که حتی با شکل‌گیری یک نظام سیاسی جدید هم به آسانی قابل ترمیم نخواهد بود.

در حالت فروپاشی اجتماعی در واقع جامعه مثل بدنی است که خسته و فر توت شده و دیگر قادر نیست به راحتی خود را ترمیم کند. هر چند گذر زمان سبب می‌شود که جوامع خود را باز یابند، اما باید پرسید به چه قیمتی؟ یا چه هزینه‌ای؟ طی

چه پرسوه‌ای و چندین نسل باید در این میان قربانی شوند؟ در حالی که کشور های عربی حوزه خلیج فارس، عنوان می‌کنند که به زودی نقش اروپا را ایفا خواهند کرد. یعنی در مسیر رشد و توسعه جدی قرار دارند و از جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در حال رشدند، جامعه‌ای مثل ایران در گیر چه مسائلی است و چه خسارت‌هایی می‌بیند؟ این زخم‌ها تداوم خواهد داشت و مقصر این موضوع چشم‌ها و گوش‌های بسته‌ای است که

نمی‌خواهند شمار قابل توجهی از شهروندان را به رسمیت بشناسند و صدای آنها را بشنوند و خواست آنها را درک کنند. **پیش از آغاز اعتراضات اخیر، مدتی بود که در جامعه فشار در مورد حجاب به شکل محسوسی به طرق مختلف بیشتر شده بود. نگاهی به رسانه‌های اجتماعی نشان می‌داد جامعه نسبت به این موضوع بسیار حساس شده و می‌شد حدس زد این اعتراض به هر بهانه‌ای شکل بگیرد. چرا حاکمیت به جای کم کردن سخت‌گیری‌ها در این حوزه، فشارها را افزایش می‌دهد؟**

دقیقاً در چنین شرایطی ماجرای فوت مهسا امینی به نوعی جرقه به بشکه باروت بود. واقعیت این است که بخشی از مطالبات، جنسیتی و شاخص آن حجاب بود. در حالی که بنا بر مفروضات گروهی تصمیم‌گیر در نظام، این مطالبه از بیخ‌وبن اشتباه بود و مردم خطامی گفتند بعد از سه ماه، رهبری اعلام کردند که بدحجابان ضد انقلاب نیستند یا رئیس مجلس به نوعی همان سخنان رهبر را در خصوص حجاب تکرار کرد و انقلاب را تنها متعلق به افراد محجبه ندانست.

ثبت رکوردهای جدید تولید چدن و کک در ذوب‌آهن اصفهان

میلیون و ۱۰ هزار تن بود، رشد چهار و دودهم در صدی تولید ار نشان می‌دهد که در تاریخ ذوب‌آهن اصفهان بی سابقه بوده است و به نوعی می‌توان گفت ۴۳ هزار تن کک در این بازه زمانی نسبت به سال قبل، بیشتر تولید شده است. مدیر بخش تولیدات کک و مواد شیمیایی شرکت دامه‌داد: رکورد تولید ماهیانه کک خشک در دی ماه امسال نسبت به رکورد قبلی که مربوط به دی ماه سال ۱۳۹۷ است، از ۱۰۹ هزار و ۵۱۶ تن به ۱۱۰ هزار و ۱۲۳ تن در ماه، نقایافت.

مدیرعامل شرکت مطرح کرد:

نیروی انسانی متخصص و متعهد؛ نقطه قوت اصلی ذوب‌آهن اصفهان

افزایش بهره‌وری چاره‌جویی کنیم. وی افزود: موضوعات مهمی همچون اقتصاد مقاومتی، بومی‌سازی و مهندسی معکوس همگی با هدف کوتاه کردن مسیر برای حل مشکلات و تامین تجهیزات برای تولید پایدار مطرح هستند. مدیرعامل شرکت، اراده و تلاش کارکنان برای

نیروی انسانی متخصص و متعهد است. به گزارش ایلنا، مهدی کوهی در گفت‌وگو با تلاشگران مدیریت آگلومراسیون، اولویت اصلی بر نامه‌های خود را توجه ویژه به تولید پایدار عنوان کرد و گفت: تلاش من این است که فرایندها و نحوه فعالیت را از نزدیک مشاهده کنم تا با همفکری بتوانیم برای

مدیرعامل شرکت یک شنبه ۱۶ بهمن ماه در ادامه حضور در بخش‌های مختلف خط تولید به همراه معاونین بهره‌برداری، خرید و مالی و اقتصادی در دیدار و گفت‌وگو با مدیر، سرپرستان و کارکنان مدیریت آگلومراسیون گفت: یکی از نقاط قوت اصلی ذوب‌آهن اصفهان بر خورداری از

چطور این مقابله صورت می‌گیرد و از سوی دیگر همان حرف مردم گفته می‌شود؛ این حرف را که سه ماه پیش مردم هم کف خیابان گفتند که پایبند اسلام و انقلاب بودن به حجاب نیست. خیلی‌ها ممکن است مسلمان و مومن باشند یا دلشان در گرو انقلاب باشد، ولی روستی‌شان افتاده باشد؛ اما بابر خورد خوشونت آمیزی که شد، این افراد هم تحریک شدند.

در چنین شرایطی شاهدیم که مجلس هم در پی وضع قوانینی است که حسن‌انامنی روانی مردم را بیشتر می‌کند و موارد جرم‌انگاری را افزایش می‌دهد. مثل طرح اخیر بهارستان برای برخورد با بی‌حجابی.

وقتی در یک نظام حکمرانی مردم در جه دو بوده و «ملت» به «امت» تقلیل پیدا کند، فرآیند نادیده گرفته شدن لایه‌های مختلف جامعه کلید می‌خورد بخشی از این ملت با عناوین: غیرمسلمان، غیر خودی، غیر شیعه و غیر مرید حذف می‌شوند. در مرحله بعد کسانی که به حوزه قدرت و ثروت نزدیک‌ترند باقی می‌مانند و سایرین حذف می‌شود. بنابراین مردم در مقام «امت» به مجموعه‌ای از اعوان و انصار تقلیل یافته‌اند که به نحوی در دایره قدرت و ثروت هستند. وقتی اینگونه دیده شود دیگر مردمی از نگاه حاکمیت به معنی واقعی وجود ندارد که بخواد قانون در خدمت آنها باشد. در چنین شرایطی اساساً صدای بخشی از جامعه شنیده نمی‌شود یا اگر شنیده شود، آن را دروغی از سوی رسانه‌های خارج از کشور دانسته و به این شکل در صدد حذف و نشنیدن آنها برمی‌آیند. اما واقعیت فرای این ذهنیت در جامعه نفوس می‌کشد و نسبت به رفتارهایی که حاکمیت هر روز بر آنها با فشاری و حتی آنها را تندتر از قبل تکرار می‌کند، واکنش نشان می‌دهد. واکنشی که به عناد و تخصصی دائمی منجر شده و به فرسودگی و فروپاشی می‌انجامد.

در چنین شرایطی جامعه به چه سمتی حرکت می‌کند و پیش‌بینی شما در خصوص واکنش‌های آینده مردم چه خواهد بود؟ آیا اعتراضات ادامه خواهد داشت یا همانطور که بخشی از حاکمیت بر آن پای می‌فشارد باید آن را تمام شده فرض کرد؟

مردم راه دیگری غیر از مطالبه‌گری ندارند؛ نمی‌توانند برگردند، مردم محکوم به جلورفتن هستند. همه کسانی که معیشتشان مشکل دارد، خودکشی نمی‌کنند، معتاد نمی‌شوند یا از کشور نمی‌روند. گروهی هم مجبور به اعتراض و مطالبه هستند. بنابراین مطالبه‌گری‌ها

در حالی که انتظار می‌رود نظام حکمرانی متکفل امر مردم باشد و گوش شنوا و چشم بینایی در مقابل خواست آنها داشته باشد؛ در چند ماه گذشته همچون نیروی متخاصم با معترضان برخورد شده است

تداوم پیدا خواهد کرد. در این میان هر چه نظام حکمرانی جغرت‌تر و انعطاف‌ناپذیرتر باشد و بخواد با همین فرمانی که تاکنون رانده است، برانده قطعا روبرویی‌ها شدیدتر خواهد شد و ممکن است به شورش بینجامد. از دل شورش نیز معلوم نیست که چه چیزی بیرون بیاید.

مایه نگرانی و تأسف این‌که نظام حکمرانی نمی‌خواهد خطاهای خود را بپذیرد و یک بازنگری و تحول ساختاری و نه صرفاً اصلاحات ساختاری انجام دهد. بازنگری ساختاری به این معناست که اگر کسی اشتباه کرده است باید کنار رود و محاکمه شود. این درست و منصفانه و انسانی نیست که عده‌ای در حاشیه امن قرار گیرند و به طور مستقیم و غیر مستقیم به حوزه قدرت و ثروت نزدیک شوند و جامعه را آن چنان شکاف طبقاتی‌ای در برگیرد که جبران این فاصله طبقاتی دشوار باشد و عده‌ای دیگر در حسرت معیشت و رفاه باشند!

این درست و انسانی و دینی نیست که افراد یک جامعه از صبح که سر از خواب برمی‌دارند تا شام در اندیشه خرید دلار و ماشین نیمه دولتی باشند تا اندکی سود کنند و از قافله‌اهالی ثروت عقب نمانند! تأسف‌بار است که اعضای جامعه را حاکمیت به این سمت سوق داده است و شوق دیگرخواهی را کاهش داده و انسان‌ها را درگیر مسائل درجه سه کرده است. این همان فروپاشی اجتماعی است که سال‌هاست نسبت به تحقق آن هشدار داده‌ام.

معنای زندگی در جامعه ایران با التهاب ثروت‌اندوزی دچار خلل محتوایی شده و بر همین اساس است که هنرمندان واقعی و نویسندگان و اساتید و معلمان دردمند و فهمیم به حاشیه رفته‌اند و به جای آنها افراد کمتر فهم و بیشتر خودخواه به عرصه مدیریت ورود کرده‌اند. موضوع مهم این که همه این‌ها نامالایمات‌ریشه در ساختارها دارند و بنابراین راهی برای برپون رفتن از این بن‌بست بجز تحول ساختاری وجود ندارد و بهتر آنکه این تحول از سوی نیروهای «عدالت‌خواه» در داخل رقم بخورد.

از این مقدار ۱۵۸ کیلو گرم آن کک وارداتی و ۶ کیلو گرم کک ریزه بوده است. جهت کاهش هزینه‌های تولید سعی شد ضمن کاهش مصرف کک، سهم کک وارداتی را که تا همین اواخر به سستی و با هزینه زیاد انجام می‌شود کاهش دهیم و سهم کک ریزه که ترکیبی از کک (۳۰-۲۰) و ۳۰+از سرند کردن برگشتی‌ها تامین می‌شود را بیشتر کنیم.

کاهش چشمگیر مصرف کک در کوره بلند ذوب آهن اصفهان

مدیر بخش کوره بلند ذوب آهن اصفهان تصریح کرد: در ده ماه گذشته مجموع مصرف کک برای تولید یک تن چدن به ۵۱۸ کیلو گرم و همچنین سهم کک خارجی نیز تا ۱۳۷ کیلو گرم کاهش یافت و در کنار آن کک ریزه تا ۱۹ کیلو گرم اضافه شد. وی اظهار داشت: این کاهش چشمگیر مصرف کک در بخش کوره بلند، ثمره کار گروهی معاونت‌های مختلف کارخانه و همچنین مدیریت‌های حوزه بهره‌برداری است و در تلاش هستیم تا در آینده نزدیک، مصرف کک روند کاهش بیشتری یابد. این مسئول ادامه داد: در راستای کاهش مصرف کک، پروژه‌هایی تعریف شد که به‌خی در دست اجرا هستند و تعدادی از آنها هم با موفقیت به پایان رسیدند که عبارت‌اند از: رفع اختلال از کوره بلندهای دوو سه که از سال قبل شروع شد و به پایان رسید، افزایش بهره‌وری گاز CO، کاهش توقفات غیر برنامه‌ای، کاهش فورم سوزی‌ها، افزایش کیفیت نسوزها و گل مجرا و همچنین تامین بهتر کک، زغال، سنگ آهن و دیگر مواد اولیه مورد نیاز کوره بلند و افزایش استفاده از کک (۳۰-۲۰) و ۳۰+ در شارژ کوره بلندها.

اعتلای نام و نشان ذوب آهن را ستودنی دانست و گفت: تلاشگران ذوب آهن ثابت کرده‌اند که در شرایط تحریم و با وجود همه مشکلات، با اعتقاد راسخ به شعار مای توانیم، دستاوردهای مهمی حاصل می‌کنند. با تکیه بر این توان و همت، قطعاً روزهای روشنی در انتظار ذوب آهن اصفهان است. در این دیدار، معاون بهره‌برداری، معاون خرید، معاون مالی و اقتصادی، مدیر و سرپرستان مدیریت آگلومراسیون، اهکارهای پیشنهادی افزایش بهره‌وری و تولید را ارائه کردند.